

राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान (RGSA)
योजनेअंतर्गत सन २०१९-२० या वित्तीय
वर्षाकरिता केंद्र शासनाकडून केंद्र
हिश्याकरीता प्राप्त झालेल्या निधीच्या
प्रमाणात राज्य हिस्सा वितरित करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

ग्राम विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: राग्रास्व- २०१९ / प्र. क्र. १२३ / आस्था-१५

बांधकाम भवन, २५, मझबान पथ,

फोर्ट, मुंबई- ४०० ०३२.

तारीख: ३० ऑक्टोबर, २०१९

वाचा :-

१. शासन निर्णय क्रमांक: राग्रास्व- २०१८ / प्र.क्र.१०२ (भाग-२)/आस्था-१५, दि. २० फेब्रुवारी, २०१९
२. शासन निर्णय क्रमांक रागांपं- २०१६ / प्र.क्र. १३६/आस्था-१५ (यो-४), दि. ५ मार्च, २०१९

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने पंचायती राज व्यवस्थेच्या बळकटीकरणासाठी केंद्र शासनाच्या "राजीव गांधी पंचायत सशक्तीकरण अभियान" या योजनेचे पुनर्गठन करून "राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान" ही योजना सन २०१८-१९ पासून लागू केली आहे . सदर योजना केंद्र शासन पुरस्कृत असून या योजनेच्या निधीचे प्रमाण हे केंद्र हिस्सा ६०% व राज्य हिस्सा ४०% असे आहे. राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान (Rastriya Gram Swaraj Abhiyan) ही केंद्र पुरस्कृत योजना दिनांक १ एप्रिल, २०१८ पासून कार्यान्वित करण्याबाबत केंद्र शासनाच्या पंचायती राज मंत्रालयाने D. O. M-११०१५/४१०/२०१७- CB, दि. १२ फेब्रुवारी, २०१८ अन्वये कळविले आहे . सदरची केंद्र पुरस्कृत राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान (Rastriya Gram Swaraj Abhiyan) ही योजना या विभागाच्या क्रमांक राग्रास्व- २०१८ / प्र.क्र.१०२ (भाग-२)/आस्था-१५, दिनांक २० फेब्रुवारी, २०१९ च्या शासन निर्णयान्वये महाराष्ट्र राज्यात राबविण्याचा निर्णय घेतला आहे.

२. केंद्र शासनाच्या, केंद्रीय कार्यकारी समितीच्या दिनांक २२ व २३ फेब्रुवारी, २०१९ रोजी नवी दिल्ली येथे झालेल्या तिसऱ्या बैठकीत राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान या योजनेसाठी सन २०१९-२० या

वित्तीय वर्षाकरिता महाराष्ट्र राज्याच्या रु. १४२८९.०० लक्ष (रु. एकशे बेचाळीस कोटी, एकोणनव्वद लक्ष फक्त) रक्कमेच्या वार्षिक कृती आराखड्यास मंजूरी दिलेली आहे.

३. पंचायती राज मंत्रालय, भारत सरकार यांच्या दिनांक २२ ऑगस्ट, २०१९ रोजीच्या पत्रान्वये राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान अंतर्गत राज्यास सन २०१९- २० या आर्थिक वर्षासाठी केंद्र शासनाच्या हिस्स्यापोटी रु. २२७३.०० लक्ष निधी वितरित केला आहे . सदर निधीपैकी पहिला हप्ता म्हणून रु. ८४३ .०० लक्ष निधीची रक्कम राज्याच्या एकत्रित निधीमध्ये दि. ६ सप्टेंबर, २०१९ व १९ सप्टेंबर, २०१९ रोजी जमा झालेली आहे.

४. केंद्र शासनाकडून महाराष्ट्र राज्यास प्राप्त झालेल्या केंद्र हिस्स्याच्या प्रमाणात राज्य हिस्स्याकरीता पहिल्या हप्त्यासाठी ४०% या प्रमाणात रु. ५६२.०० लक्ष (रु. पाच कोटी, बासष्ट लक्ष, फक्त) निधी सन २०१९-२० च्या राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान अंतर्गत लेखाशिर्ष क्र. २०५३A१२६, ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर) या लेखाशिर्षामधून राज्य प्रकल्प संचालक, राज्य प्रकल्प व्यवस्थापन कक्ष, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे यांना उपलब्ध करून देण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता.

शासन निर्णय :-

राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान (RGSA) (६०:४०) या केंद्रपुरस्कृत योजनेसाठी सन २०१९-२० करिता राज्य हिस्स्यापोटी लेखाशिर्ष क्र . २०५३A१२६, ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर) या लेखाशिर्षाखाली रु. ४८००.०० लक्ष तरतूद अर्थसंकल्पित करण्यात आली आहे. सदर अर्थसंकल्पित तरतूदी मधून केंद्र हिस्स्याच्या प्रमाणात राज्य हिस्स्यासाठी पहिला हप्ता रु . ५६२.०० लक्ष (रु. पाच कोटी, बासष्ट लक्ष, फक्त) इतका निधी राज्य प्रकल्प संचालक , राज्य प्रकल्प व्यवस्थापन कक्ष, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे यांना उपलब्ध करून देण्यात येत आहे.

२. राज्य प्रकल्प संचालक, राज्य प्रकल्प व्यवस्थापन कक्ष ,राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे यांना वितरित करावयाचा निधी विभागीय आयुक्त कार्यालय, पुणे यांच्या अधिनस्त ठेवण्यात येत आहे. उप आयुक्त (आस्थापना), विभागीय आयुक्त कार्यालय पुणे हे आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून काम पाहतील. उप आयुक्त (आस्थापना) यांनी राज्य प्रकल्प संचालक, राज्य प्रकल्प व्यवस्थापन कक्ष, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे यांना अनुदान वितरित करावे.

३. या शासन निर्णयाद्वारे मंजूर करण्यात आलेल्या अनुदानातून होणारा खर्च अत्यंत काटकसरीने केला जाईल याबाबत राज्य प्रकल्प संचालक, राज्य प्रकल्प व्यवस्थापन कक्ष, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे यांनी व सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी दक्षता घ्यावी. राज्य प्रकल्प संचालक, राज्य प्रकल्प व्यवस्थापन कक्ष, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे यांना या योजनेसाठी उपलब्ध करून देण्यात आलेला निधी केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार प्रस्तुत योजनेची अंमलबजावणी क्षेत्रिय स्तरावर करणाऱ्या संबंधित कार्यालयांना वितरित करावा आणि वितरित केलेल्या निधीचा उपयोग योग्य प्रकारे होतो किंवा नाही याबाबत खातरजमा करून घ्यावी. त्याचप्रमाणे होणाऱ्या खर्चावर नियंत्रण ठेवणे आणि निश्चित केलेली उद्दिष्टे, झालेली साध्ये यावरील झालेला खर्चाचा आढावा घेऊन शासनास तात्काळ अहवाल पाठवावा. तसेच खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र देखील सादर करावे.

४. राज्य प्रकल्प संचालक, राज्य प्रकल्प व्यवस्थापन कक्ष, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे यांना या वितरित केलेल्या अनुदानाच्या खर्चाचे स्वतंत्र लेखे व पुस्तके तपासणीचे अधिकार प्रधान महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र-१ मुंबई आणि महालेखापाल (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र - २, नागपूर यांना राहतील व त्यांना त्यांचे काम योग्य तऱ्हेने पार पाडता यावे म्हणून संबंधित संस्था / कार्यालय यांनी मदत/ सहकार्य करावे.

५. या शासन निर्णयाद्वारे मंजूर केलेल्या अनुदानातून होणारा खर्च मागणी क्र. एल-२, २०५३ जिल्हा प्रशासन, ०९३ जिल्हा आस्थापना राज्य क्षेत्र, (०६) पंच, सरपंच, सचिव, अशासकीय सदस्यांना प्रशिक्षण, (०६)(०७) राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, (राज्य हिस्सा ४०%), लेखाशिर्ष क्र. २०५३A१२६, ३१ सहायक अनुदाने (वेतनेतर) या लेखाशिर्षाखाली सन २०१९-२० मध्ये मंजूर असलेल्या तरतुदीतून निधी खर्ची टाकण्यात यावा.

६. सदर शासन निर्णय वित्तीय अधिकार नियमपुस्तिका १९७८ भाग पहिला, उपविभाग १ ते ५ मधील तरतुदीनुसार शासन निर्णय दिनांक १५ मे, २००९ सोबतच्या उपविभाग ३ मधील अ.क्र.१ परि.१६२, १६३, १६४ नुसार प्रशासकीय विभागास प्रदान करण्यात आलेल्या वित्तीय अधिकारांचा वापर करून वित्त विभागाच्या शासन परिपत्रक क्रमांक अर्थसं-२०१९/प्र.क्र.९२/अर्थ-३, दि.०८ जुलै, २०१९

तसेच अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ३४३/२०१९/अर्थोपाय, दिनांक २३ सप्टेंबर, २०१९ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

७. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९१०३०१०३८४६००२० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(शशांक य. बर्वे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा.मंत्री (ग्राम विकास), मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
२. मा.राज्यमंत्री (ग्राम विकास), मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
३. मा. विरोधी पक्षनेता महाराष्ट्र विधानपरिषद/ विधानसभा, विधानभवन मुंबई.
४. मा.विधानसभा/ मा.विधानपरिषद सदस्य (सर्व)
५. मा.अध्यक्ष, जिल्हा परिषद (सर्व)
६. मा.मुख्य सचिव यांचे सह सचिव, मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
७. मा.प्रधान सचिव (ग्राम विकास), बांधकाम भवन, २५ मर्झबान पथ, फोर्ट, मुंबई- ४०० ००१
८. मा.प्रधान सचिव (आदिवासी विकास), मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२.
९. विभागीय आयुक्त (सर्व)
- १०.महासंचालक, यशवंतराव चव्हाण विकास प्रशासन प्रबोधिनी (यशदा), बाणेर रोड, पुणे
- ११.मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
१२. उप सचिव(सर्व) ग्राम विकास विभाग, बांधकाम भवन, २५ मर्झबान पथ, फोर्ट, मुंबई
- १३.राज्य प्रकल्प संचालक, राज्य प्रकल्प व्यवस्थापन कक्ष, राष्ट्रीय ग्राम स्वराज अभियान, पुणे
- १४.संचालक, राज्य ग्रामीण विकास संस्था, "यशदा" पुणे.
१५. वित्त विभाग (व्यय-१५/अर्थसंकल्प-१७) मंत्रालय, मुंबई-३२
१६. नियोजन विभाग (का.क्र.१४४४), मंत्रालय, मुंबई-३२.
१७. कार्यासन (वित्त-१), ग्राम विकास विभाग, बांधकाम भवन, २५ मर्झबान पथ, फोर्ट, मुंबई- ४०० ००१
१८. निवडनस्ती-आस्था-१५